

Taru kertoo

Taru juttelee Salman, Ambarin, Kiranin ja Bellan kanssa lukujärjestyksestään. Hän toteaa, että elämäkatsomustiedon tunti on hyvässä kohdassa päivää, joten tunnilla jaksaa olla virkeä.

- Miksi muuten sinäkin, Taru, käyt elämäkatsomustiedon tunneilla? Mikset käy oman uskontosi opetuksessa? ihmettelee Bella.
- Jotta saisin buddhalaisen uskonnon opetusta, täytyisi meidän kaupungistamme useamman buddhalaisen perheen vaatia lapsilleen oman uskonnon opetusta, selittää Taru, – ja oppitunnit olisivat todennäköisesti illalla ja lisäksi ehkä toisella puolella kaupunkia, joten minusta on helpompaa näin, Taru jatkaa.

Bella on huolissaan siitä, saako Taru tarpeeksi tietoa omasta katsomuksestaan. Taru kysyy, eikö Bella muista, että heillä on kotona alttari, jonka ääressä he rukoilevat ja hiljentyvät. Toki Bella muistaa koristeellisen kotialttarin, jolla on Buddhan patsas ja suitsukkeita.

- *Mitä sinä tiedät buddhalaisuudesta? Kerro toisille.*
- *Millaisia suuntauksia buddhalaisuudessa on? Hae tietoa.*
- *Paljonko Suomessa on buddhalaisia? Selvitä.*
- *Löysitkö jotakin tuttua, kun etsit buddhalaisuuteen liittyviä tietoja? Missä yhteyksissä buddhalaisuus näkyy meidän arjessamme?*

Bella muistaa, että Karrin äiti käy välillä meditaatiotunneilla.

- Mitenkäs meditaatio, liittyykö se jotenkin buddhalaisuuteen? Bella kysyy Tarulta.
 - Aivan oikein tiedetty, kehuu Taru, – Todennäköisesti sellainen ”jumppameditaatio” ei ole mitenkään uskonnollista, mutta taustalla on kyllä buddhalainen perintö.
- Salma huomaa, että seurueessa on Aasian uskontojen asiantuntijoita, ja päättää selvittää itseään pitkään mietityttäneen asian:
- Siis onko Kiinassa lupa harjoittaa mitä tahansa uskontoa, ja onko buddhalaisuus kotoisin Kiinasta vai Intiasta?
 - Kiinassa on erilaisilla uskonnollisilla yhteisöillä perustuslaillinen oikeus rekisteröityä ja harjoittaa uskontoaan tiloissa, jotka on rekisteröity siihen tarkoitukseen. Välttämättä tämä oikeus ei kaikilla alueilla kuitenkaan toteudu, vaan uskonnonvapaustilanteessa on ongelmia, kertoo Taru.
 - Buddhalaisuuden syntysija osuu kyllä Intian puolelle, Ambar ja Kiran huikkaavat malttamattomina väliin.

Tämän asian vahvistaa myös Bella, joka on juuri opiskellut elämäkatsomustiedossa Aasian alueen katsomuksiin liittyviä asioita. Bella muistuttaa, että Intiasta ovat kotoisin hindulaisuus ja buddhalaisuus sekä jainalaisuus ja sikhiläisyys. Opettaja oli antanut vinkin, että näistä neljästä uskonnosta ainakin hindulaisuudesta ja buddhalaisuudesta, jotka ovat maailman 3. ja 4. suurimmat uskonnot, kannattaa tällä haavalla hallita perusasiat. Taru on samaa mieltä Bellan opettajan kanssa ja lupaa kertoa naapureilleen perustietoa buddhalaisuudesta:

– Buddhalaisuus syntyi noin 500 vuotta ennen länsimaisen ajanlaskun alkua Intiassa. Karman laki ja jälleensyntymisoppi saatiin hindulaisuudesta, jolla oli tuolloin jo kahdentuhannen vuoden historia Indus-jokea ympäröivän alueen kulttuurissa. Buddhalaisuudessa on vähän kuin kristinuskon Jeesusta vastaava henkilö Siddhartha Gautama. Hänen kerrotaan olleen ruhtinaan poika ja eläneen suojatun lapsuuden, koska hänen ei haluttu näkevän maailman kärsimystä. Syntymähoroskoopissa oli nimittäin ennustettu, että Siddharthasta tulisi suuri hallitsija, jos hän pysyttelisi hovin suojissa. Jos hän taas pääsisi näkemään maailman kärsimystä, hän ryhtyisi munkiksi.

– No, kuinka siinä kävi? haluaa Salma tietää.

– Kerrotaan, että vartuttuaan Siddhartha alkoi tuntea levottomuutta ja päätti tehdä tutkimusretkiä palatsialueen ulkopuoliseen maailmaan. Tällöin Siddhartha näki vanhuksen, sairaan, kuolevan ja askeetin, ja tästä kokemuksesta hän tajusi, että elämä on kärsimystä: sairaus, vanhuus ja kuolema ovat myös hänen kohtalonaan, vaikka häntä on yritetty niiltä palatsin yltäkyläisyydessä täysin suojella.

– Askeetin esimerkkiä seuraten Siddhartha Gautama lähti etsimään kärsimyksen syytä sekä tietä, joka johtaa kärsimyksestä vapautumiseen.

Salma pohtii, olisiko se niin yksinkertaista, ja jos olisi, niin minkä ihmeen vuoksi maailmassa yhä vielä 2000-luvullakin ihmiset joutuvat kärsimään sairauksista, vanhenevat ja lopulta kuolevat. Ambar, Kiran ja Bella pyytävät Tarua jatkamaan.

– Gautama ei saavuttanut äärimmäisellä askeesilla totuutta, jatkaa Taru.

– Hän oivalsi, että äärimmäisyydet, siis askeesi tai nautinnot, eivät johda oikeaan tietoon, joten hän vetäytyi yksinäisyyteen etsimään totuutta ja mietiskelemään. Hänen kerrotaan nähneen näyn, jossa paholainen tarjosi hänelle rikkauksia, jos hän suostuisi luopumaan tavoitteestaan kokea valaistuminen ja selvittää kärsimyksen ja katoavaisuuden ongelma.

– Siddhartha Gautama piti pintansa, ja lopulta hänestä tuli Buddha, valaistunut. Hän saavutti nirvanan eli tilan, jossa elämänjano sammui. Tämän elämänjanon sammumisen ymmärrän itse niin, että silloin Gautama vapautui tämän maailman asioiden haluamisesta: loputtomista vaatimuksista, toiveista ja haluista, joita ei voi koskaan täydellisesti saavuttaa ja joista sen vuoksi seuraa kärsimystä. Gautama myös opetti kokemustensa perusteella, että kaikki on katoavaista ja väliaikaista. Koska mikään ei ole pysyvää, on myös kokemamme onnen tunne häilyväistä. Kaikkiin maanpäällisiin asioihin liittyy siis myös kärsimys tai vähintäänkin turhautuminen. Lopulta halujensa sammuttua ja nirvanan saavutettuaan Gautama vapautui sekä kärsimyksestä että jälleensyntymisen kiertokulusta, Taru kertoo.

Salma haluaa vielä tietää, miten tämä Siddhartha Gautama Buddha sai seuraajia eli miten hänen mietiskelystään syntyi kokonainen maailmanuskonto, ja Taru jatkaa vielä selostustaan:

– Kun Siddhartha Gautama oli löytänyt etsimänsä rauhan keskiteiltä, siis ylenpalttisten nautintojen ja ankaran askeesin välistä, ja saavuttanut nirvanan, hän päätti olla julistamatta löytämänsä oppia. Myöhemmin hän kuitenkin tunsu niin paljon sääliä tietämättömyydessä kamppailevia ihmisiä kohtaan, että hän sittenkin lähti julistamaan oivallustaan. Entiset askeettiverit, jotka olivat aiemmin hylänneet Siddharthan, ryhtyivät hänen ensimmäisiksi oppilaikseen.

Muut huokaavat, että kertomus on todella pysäyttävä ja rauhoittava. Taru muistuttaa vielä ystävilleen, että alkuperäinen buddhalaisuus korostaa sitä, että Siddhartha Gautama Buddha oli ihminen, ei jumala, ja sen, mitä yksi on tehnyt, sen voivat muutkin tehdä. Tätä kuvastaa sekin, että isolla alkukirjaimella kirjoitettuna ”Buddha” viittaa Gautama Buddhaan, mutta pienellä kirjoitettuna muihin samalla tavoin valaistuneisiin.

- Buddhan kerrotaan eläneen noin 80-vuotiaaksi. Hänet haudattiin intialaiseen tapaan polttamalla, ja hänen tuhkansa sekä muu jäämistönsä on jaettu useisiin pyhiinvaelluskohdeiksi tehtyihin stupa-torneihin, lisää Taru.
 - Ei siis ole niinkään hämmästyttävää, että buddhalaisuus on levinnyt ympäri Aasiaa ja näkyy myös länsimaissa arjessa meditaatiotunteina ja mindfulness-ajatteluna eli tietoisuustaitoina, toteaa Bella.
- *Mitä syitä arvelet olevan buddhalaisuuden herättämään kiinnostukseen ja suosiioon myös länsimaissa?*
 - *Oletko sinä lukenut mindfulness-harjoitusten ohjeita? Onko niissä viitattu buddhalaisuuden erilaisiin suuntauksiin?*